

Bogumiła Krawiec

Nr albumu: 119559

Tytuł rozprawy doktorskiej: „Intymność w związkach młodych dorosłych”

STRESZCZENIE

Przedmiotem pracy jest intymność w związkach młodych dorosłych. W pracy skupiono się przede wszystkim na relacjach romantycznych, zaś inne bliskie relacje, takie jak w rodzinie pochodzenia czy przyjaźnie, zostały potraktowane jako tło dla podejmowanego tematu. Celem pracy jest określenie jakim transformacjom podlega intymność w związkach młodych dorosłych, tzn. jak kształtuje się wyobrażenie o tym, co intymne oraz jak jest ono realizowane w związkach kobiet i mężczyzn we wczesnej dorosłości (młodych dorosłych). Badanie intymności w tym okresie rozwojowym pozwoliło zbadać zjawisko w okresie, który ze swej natury obarczony jest zmiennością (przejście z adolescencji do dorosłości), a dodatkowo jest czasem wyzwań, które weryfikują zdobyte wcześniej przekonania.

W związku z powyższym w pracy znalazły się nie tylko zagadnienia teoretyczne dotyczące historycznego tła intymności i pojęć jej pokrewnych, sposobów definiowania intymności czy chociażby jej potocznego czy naukowego rozumienia (Rozdział I), ale także kwestie związane z kontekstem rozwojowym intymności (Rozdział II). Ponadto w pracy zostały omówione kwestie metodologiczne – sposób przygotowania i przeprowadzenia badań oraz etapy analizy uzyskanych danych (Rozdział III). Trzy ostatnie rozdziały dotyczą wykonanych na użytek pracy analiz. Rozdziały IV i V to omówienie wyników – odpowiednio – mężczyzn i kobiet. W rozdziale VI znajduje się zaś podsumowanie wyników i ich dyskusja.

Do zbadania intymności użyto autorskiego wywiadu (wywiad podążający) oraz kwestionariusza (Rzechowska & Krawiec, 2016). Metody te powstały w oparciu o założenia podejścia procesualnego, które wymaga od badacza szerokiego ujęcia badanego problemu, a tym samym zastosowania takich metod, które pozwoliłyby zebrać jak najwięcej powiązanych ze sobą informacji. W badaniu wzięło udział 316 osób (189 kobiet i 127 mężczyzn) w wieku 20–35 lat. Wywiady były przeprowadzane indywidualnie. Każdy wywiad trwał ok. 2 godzin i był nagrywany za zgodą uczestnika. Osoba badana mogła wycofać się z badania w dowolnym momencie. Do rekrutacji respondentów wykorzystano metodę kuli śnieżnej. Zapewniono

anonimowość badania, a zebrane dane poddano szczególnej ochronie poprzez wprowadzenie niezależnych kodów literowo-cyfrowych. Badania przeprowadzone były w latach 2016–2018.

Procedura analizy danych podporządkowana była Strategii Rekonstrukcji Transformacji Procesu (*Strategia RTP*) (Rzechowska i Szymańska, 2017). Strategia RTP koncentruje się na empirycznej rekonstrukcji zjawiska w jego różnorodności, przy zachowaniu wyjściowej charakterystyki badanych na każdym etapie analizy. Analiza idiograficzna poszczególnych przypadków (case study) jest podstawą do formułowania uogólnień: tworzenia wielowariantowego modelu zjawiska, ujawniającego jego wewnętrzne zróżnicowanie. Poziom I, w którym następuje analiza pojedynczych przypadków, pozwolił sporządzić bazę danych z zapisem potrzebnych do zbadania intymności informacji pochodzących od wszystkich badanych. Poziom II, w którym dokonuje się analizy zbioru przypadków, pozwolił na przeprowadzenie analiz dzięki algorytmowi C4.5 Quinlana (1993) oraz na wyłonienie wariantów, a w konsekwencji także modeli, intymności w związkach młodych kobiet i mężczyzn.

Dzięki analizom algorytmem C4.5 Quinlana uzyskano jedenaście wariantów kobiecych (K_1 – K_{11}) i siedem wariantów męskich (M_1 – M_7), które umieszczone zostały na kontinuum między brakiem intymności a intymnością paradygmatyczną, czyli taką, która odzwierciedla wszystkie możliwe cechy intymności. Jednocześnie, warianty te pokazują zróżnicowanie sposobów kształtowania się i realizowania wyobrażenia intymności. Pozwoliło to opisać wewnętrzną różnorodność zjawiska, jakim jest intymność, a także zobrazować sposób, w jaki ta różnorodność się kształtuje oraz dociec jakim transformacjom podlega intymność w związkach współczesnych młodych dorosłych. Wyniki mężczyzn i kobiet sugerują występowanie różnic w zakresie: (1) sposobu funkcjonowania w związkach, (2) sposobu konstruowania systemu norm, którymi w tychże związkach się posługują, (3) sposobu wypowiedzania się na temat intymności i związku, (4) struktury posiadanych bliskich relacji oraz (5) wyobrażeń dotyczących intymności i sposobów ich realizowania w związkach.

Pomimo wystąpienia przeszkód natury terminologicznej (duża liczba niewspółmiernych definicji intymności) oraz metodologicznej (konieczność zbadania subiektywnie opisywanego zjawiska) uzyskano wyniki, które pozwoliły odpowiedzieć na postawione w pracy pytanie badawcze. Wnioski z badań mogą zaś znaleźć zastosowanie nie tylko w pracy terapeutycznej dostarczając cennych informacji o sposobie funkcjonowania w związkach młodych dorosłych, ale także w konstruowaniu badań, które być może będą w stanie uwzględnić informacje zdobyte w trakcie badania intymności do tejże dysertacji.